
**RAPORT Z WYKONANIA W 2023 ROKU GMINNEGO
PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
I EFEKTÓW JEGO REALIZACJI**

Podstawa prawna realizacji programów:

1. Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Uchwała Rady Gminy Sicienko Nr XLV/388/22 z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Sicienko, 2024-06-19

ZADANIA ZREALIZOWANE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 tej ustawy, a źródłem jego finansowania były opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele. Program był opracowany w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, sprawozdania z realizacji programów, warsztatów i zajęć dla uczniów i rodziców oraz nauczycieli, diagnozy szkolne, a także wnioski ze współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sicienku, Zespołem Kuratorskiej Służby ds. Dorosłych Sądu Rejonowego w Nakle, Zespołem Interdyscyplinarnym, Terapeutami, Socjoterapeutami, Dyrektorami Szkół, Pedagogami szkolnymi.

W 2023 roku realizowano m.in. następujące zadania w ramach GPPRPA:

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA MIESZKAŃCÓW GMINY SICIENKO UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku

W ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych kierowanych do dorosłej społeczności lokalnej powstał na terenie Gminy Sicienko Rodzinny Punkt Konsultacyjny, który mieści się przy ul. Bydgoskiej 6 w Sicienku. Jest dostępny dla mieszkańców w godzinach rannych, popołudniowych i wieczornych, a warunki lokalowe gwarantują osobom zgłaszającym się do punktu dyskrecję i komfort psychiczny. Jest on „pomostem”, który łączy mieszkańców gminy z zakładami leczenia odwykowego. Zadaniem punktu nie jest samodzielne prowadzenie terapii uzależnienia od alkoholu, ale przede wszystkim zmotywowanie osoby uzależnionej i współuzależnionej do podjęcia działań mających na celu rozwiązanie problemu, a także wskazywanie możliwości wyjścia z trudniej sytuacji. Ważnym zadaniem było stworzenie takich warunków lokalowych i godzin otwarcia RPK, które gwarantowałyby dyskrecję osobom zgłaszającym się do niego.

Prowadzenie Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego stanowi jeden z głównych kierunków działań w zakresie udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym, pomocy prawnej osobom doświadczającym przemocy domowej oraz pomocy psychologicznej osobom będącym w stanie kryzysu wymagających wsparcia psychologicznego.

Główne cele działalności RPK na terenie Gminy Sicienko to:

- 1) zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Sicienko w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy domowej,
- 2) zmniejszenie poziomu bezradności osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy domowej,

- 3) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego, kierowanie tych osób do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
- 4) motywowanie osób pijących szkodliwie i ryzykownie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 5) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- 6) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.

Wymienione cele były realizowane poprzez następujące działania:

- 1) całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- 2) dokonanie wstępnej diagnozy i oceny sytuacji rodzinnej,
- 3) informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc dla osoby uzależnionej, jej rodziny,
- 4) udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom,
- 5) uruchomienie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej.

RODZINNY PUNKT KONSULTACYJNY oferował w roku 2023 mieszkańcom Gminy Sicienka w ramach poradnictwa specjalistycznego następującą pomoc:

a) pomoc psychologiczną skierowaną do osób dorosłych będących w stanie kryzysu

W roku 2023 została podpisana umowa z Pracownią Terapii i Psychoedukacji na świadczenie usług psychologicznych dla osób dorosłych będących w stanie kryzysu.

Do podstawowych obowiązków psychologa należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- prowadzenie konsultacji zgodnie z kodeksem etycznym zawodu psychologa,
- informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc psychologiczną dla osoby będącej w stanie kryzysu i jej rodziny,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w celu udzielenia pomocy .

Faktyczna wartość umowy – 10.000,00 zł. Do psychologa zgłosiło się 159 osób, otrzymały one 199 porad.

b) pomoc psychoterapeuty uzależnień

W ramach zawartej umowy osoby uzależnione korzystały z pomocy psychoterapeuty uzależnień, do którego obowiązków należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc dla osoby uzależnionej i jej rodziny,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego, kierowanie tych osób do leczenia specjalistycznego,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia oraz udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- uruchomienie interwencji, za zgodą osoby doznającej przemocy, w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej,
- przygotowywanie opinii dot. uzależnienia od alkoholu osób kierowanych do RPK,

- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez sporządzenie informacji o osobach i sposobach rozwiązywania problemów osób uzależnionych od alkoholu,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- udzielanie wsparcia, prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej osób uzależnionych lub współuzależnionych,
- konsultacje telefoniczne.

Faktyczna wartość umowy – 12.100,00 zł. Ilość konsultacji: 134. Liczba przyjętych osób: 78.

W ramach działalności RPK sfinansowano także:

1) Opłaty za telefon:

Specjalista zatrudniony w RPK w Sicienku w trakcie wykonywania swoich obowiązków odbierają telefony, informując o możliwościach pomocy w ramach tzw. „Telefonu zaufania”.

2) Zakup ulotek o charakterze informacyjnym propagującym działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowała projekt i zleciła firmie zewnętrznej wydruk ulotek informujących o godzinach przyjęć specjalistów zatrudnionych w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym. Ulotki rozpowszechniono na terenie Gminy Sicienka oraz wśród podmiotów współpracujących.

3) Zakup materiałów i wyposażenia

W ramach poprawy jakości pracy osób zatrudnionych w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku dokonano zakupu niezbędnych materiałów i wyposażenia.

Finansowanie kosztów badania przez biegłego psychiatrę sądowego i psychologa osób w przedmiocie uzależnienia na potrzeby wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w celu poddania się leczeniu przymusowemu.

Ze środków profilaktyki ponosi się koszty badania osoby uzależnionej przez biegłego psychiatrę sądowego i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Z 2 osobami, które znajdują się na liście biegłych psychiatrów, psychologów i specjalistów psychoterapii uzależnień uprawnionych do wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przy Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy sporządzono stosowne umowy, na mocy których przygotowują opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Koszty badania przez biegłych i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wyniosły w 2023 roku 1740,42zł.

Finansowanie kosztów sądowych zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

W ramach gminnego programu sfinansowano koszty postępowania sądowego związane ze złożeniem wniosku przez GKRPA do Sądu Rejonowego o zobowiązanie uczestnika do podjęcia leczenia odwykowego.

W 2023 roku do GKRPA prowadziła 13 postępowań w sprawie zobowiązania osoby do podjęcia leczenia odwykowego. GKRPA skierowała do Sądu Rejonowego w Nakle 11 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Koszty postępowań sądowych wyniosły 1200,00 zł.

Zorganizowanie i sfinansowanie szkolenia dla osób działających w obszarze profilaktyki

W 2023 r. członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kadra oświatowa szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sicienka wzięli udział w szkoleniu „Współpraca Kuratorskiej Służby Sądowej z placówkami oświatowymi w zakresie

przeciwdziałania demoralizacji nieletnich oraz spraw dotyczących ograniczenia władzy rodzicielskiej”.

Koszty szkoleń wyniosły 10.132,90 zł.

UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE

Prowadzenie dyżuru przy telefonie zaufania

Zgodnie z zawartą umową w 2023 roku w RPK w Sicienku prowadzony był dyżur przy Telefonie Zaufania przez psychologa. Pod podstawowych obowiązków osoby dyżurującej należało:

- w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia oraz udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- udzielanie wsparcia, prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej osób uzależnionych lub współuzależnionych,
- konsultacje indywidualne dla osób uwikłanych w problemy przemocy w rodzinie jeżeli osoba wymaga wsparcia psychologicznego po uprzednim umówieniu się na konsultację psychologiczną.

Poniesiony koszt zadania – 9.900,00 zł. Udzielono ogółem 148 porad i konsultacji psychologicznych. Skorzystało ogółem 77 osób.

Problemy:

Osoby korzystające z RPK zgłaszały się z następującymi problemami:

- 1) przemoc fizyczna oraz psychiczna,
- 2) problemy uzależniania od alkoholu oraz współuzależnienia,
- 3) problemy innego rodzaju.

Pomoc prawna dla osób doświadczających przemocy domowej

W roku 2023 została podpisana umowa z Kancelarią Prawną na realizację porad prawnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Do podstawowych obowiązków Radcy Prawnego należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- udzielenie porady prawnej,
- informowanie o możliwościach pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc osobie doświadczającej przemocy,
- pomoc osobie doświadczającej przemocy w sporządzeniu wniosku, pozwu lub zawiadomienia odpowiednich służb o stosowanej przemocy,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w celu udzielenia pomocy osobie doświadczającej przemocy i jej rodzinie.

Poniesiony koszt zadania – 3.763,80 zł. Łącznie porad prawnych udzielono 26 osobom.

Promocja ogólnopolskiego systemu pomocy ofiarom przemocy „Niebieska Linia” poprzez współfinansowanie telefonu zaufania, zgodnie z porozumieniem

Zgodnie z podpisanym porozumieniem w sprawie współfinansowania Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii - Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ze środków profilaktyki współfinansuje się działalność w/w instytucji. Osoby dyżurujące przy telefonie 0-800-154-030 pracują codziennie

od godz. 17⁰⁰ do 21⁰⁰. Są to prawnicy, psychologowie, osoby przeszkolone w zakresie mediacji rodzinnych. Zgodnie z zawartym porozumieniem kwota z tytułu współfinansowania Niebieskiej Linii stanowi iloczyn liczby mieszkańców na stałe zamieszkujących w gminie wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Pomoc klientom/interesantom Niebieskiej Linii świadczyło 10 (od czerwca 9) specjalistów realizujących umowy zlecenia.

W roku 2023 (częściowe dane ze sprawozdania):

- zarejestrowano i poprowadzono 154 nowych spraw indywidualnych,
- udzielono 660 porad prawnych,
- udzielono 389 porad psychologicznych,
- udzielono 198 konsultacje terapeutyczno-psychologicznych,
- udzielono porad internetowych 14 osobom.

W związku ze znaczącą liczbą telefonów anonimowych, nie jest możliwe precyzyjne określenie liczby porad i konsultacji udzielonych mieszkańcom poszczególnych gmin województwa kujawsko – pomorskiego.

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe stanowi załącznik do zawartego porozumienia dotyczącego wspólnej realizacji i wspólnego uczestniczenia w finansowaniu zadania o nazwie Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar przemocy w rodzinie.

W ramach prowadzenia działań informacyjno - edukacyjnych przekazano na tablice ogłoszeń do poszczególnych sołectw, Ośrodków Zdrowia w Sicienku i Kruszynie, Domów kultury, świetlic, szkół, Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku ulotki propagujące działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz informację dot. Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Poniesiony koszt zadania w roku 2023 – 507,45 zł.

Prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych

W ramach prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych zakupiono ulotki i plakaty, dostępne przez cały rok dla mieszkańców Gminy Sicienko. Materiały informacyjne przekazano również do GOPS w Sicienku i do Ośrodków Zdrowia.

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

Współczesna profilaktyka wyróżnia trzy poziomy oraz wskazuje cele i formy działania najbardziej dla nich właściwe:

- ✚ **Profilaktyka uniwersalna¹** – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających

¹ Rekomendacje o realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych Parpa - Warszawa

rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

✚ **Profilaktyka selektywna** – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

✚ **Profilaktyka wskazująca** – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrowujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Prowadzenie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży

Zajęcia socjoterapeutyczne to jedna z form pomocy psychologicznej. Zadaniem socjoterapii jest więc wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju i pojmowaniu rzeczywistości poprzez realizację celów rozwojowych, edukacyjnych i terapeutycznych. Grupa socjoterapeutyczna może liczyć do 10 osób. Grupy dzieci powinny być organizowane w przedziałach wiekowych 7-10 lat, 11-12 lat, 13-15 lat. Socjoterapeutą może być osoba posiadająca wyższe wykształcenie i ukończone studia podyplomowe w zakresie socjoterapii.

Zajęcia socjoterapeutyczne mają kilka zadań:

- umożliwianie dzieciom zdobywania wiedzy o nich samych,
- umożliwianie dzieciom zdobywania wiedzy o otoczeniu społecznym i obowiązujących w nim zasadach,
- uczenie dzieci postaw i zachowań prospołecznych,
- korygowanie zachowań i postaw niepożądanych,
- rozwijanie poczucia przynależności.

Poniesiony koszt zadania w roku 2023 – 7.340,00 zł.

Realizacja w szkołach programów profilaktyczno-wychowawczych

„Spójrz inaczej”

Jest to program profilaktyczno-wychowawczy realizowany w szkołach na terenie Gminy Sicienko, rekomendowany przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Jego skuteczność została potwierdzona na podstawie badań. Celem zajęć jest nauczenie dzieci rozumienia siebie i innych, lepszego radzenia sobie z różnymi problemami, umiejętności współżycia z innymi i znajdowanie oparcia w trudnych sytuacjach, tak aby w przyszłości nie sięgać po środki uzależniające. Większość treści zawartych w programie dotyczy zagadnień typowo wychowawczych (nauka dialogu, współpracy w klasie, odważnego wyrażania swoich poglądów, prezentowania wartości i wspólnego analizowania konkretnych sposobów ich realizowania w relacjach międzyludzkich). Uzupełnione są one treściami profilaktycznymi związanymi z używaniem trujących i zmieniających świadomość substancji. W 2023 r. z programu skorzystało 69 uczniów.

Koszt zadania w roku 2023 – 6.417,00 zł.

„Przyjaciele Zippiego”

„Przyjaciele Zippiego” to program dla małych dzieci z różnymi możliwościami i zdolnościami. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami, czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci. Bohaterem programu jest Zippi. Jest to patyczak, a jego przyjaciele to grupa chłopców i dziewcząt. Zajęcia poparte są opowiadaniem prezentującymi bohaterów w okolicznościach dobrze znanych małym dzieciom. Zajęcia prowadzone były w Szkole Podstawowej w Strzelewie.

Poniesiony koszt zadania w roku 2023 – 1080,00 zł.

Finansowanie zajęć sportowych

Zajęcia sportowe są organizowane już od wielu lat. Mają one być dla młodych ludzi alternatywą spędzania czasu wolnego, a także umożliwiać rozwój fizyczny. W 2023 roku sekcje sportowe prowadzone były w 2 dyscyplinach – piłce siatkowej oraz szachach. Z zajęć skorzystało 98 uczniów.

Zajęcia sportowe nie mogą stanowić jedynej i samodzielnej strategii profilaktycznej. Powinny być integralnym elementem programu profilaktycznego, uwzględniającego szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia i spełniać określone kryteria pozwalające na stwierdzenie, że mogą konstruktywnie wpływać na postawy młodych ludzi wobec używek. Zajęcia sportowe powinny odwoływać się do strategii profilaktycznych (np. osobistych decyzji abstynenckich, przekonań normatywnych), a także powinny wzmacniać czynniki chroniące, zwłaszcza poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorce trzeźwości.

Poniesiony koszt zadania w roku 2023 – 14.380,00 zł.

Finansowanie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży oraz zajęć uczących konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu

W 2023 roku w nw. gminnych szkołach realizowano programy z zakresu zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży:

NAZWA SZKOŁY	NAZWA PROGRAMU
Szkoła Podstawowa w Kruszyńcu	Koło teatralne 13+
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Koło teatralne
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Drużyna harcerska
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Zajęcia wokalnno-instrumentalne
Zespół Szkolno - Przedszkolny w Samsiecznie	Drużyna harcerska
Zespół Szkolno - Przedszkolny w Samsiecznie	Koło przyrodnicze „Świat wokół nas”
Przedszkole Samorządowe w Trzemiętowie	Zajęcia taneczne „Tańczące przedszkolaki”

Faktyczna wartość zrealizowanych umów – 15.180,00 zł.

Udział w kampaniach promujących zdrowy styl życia, których celem jest utrwalenie postaw abstynenckich w środowisku dzieci i młodzieży oraz zwiększenie świadomości młodzieży w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu.

W ramach tego działania Gmina Sicienko wzięła udział w kampanii Otwórz się na pomoc, w ramach której w szkołach oraz na social mediach Gminy udostępniono film profilaktyczny w postaci iDOC, który opiera się na nielinowej narracji, immersji i interakcji. W stworzonej opowieści od użytkownika wymagana jest akcja (tak samo jak w grze). Od decyzji użytkownika zależy to, jak potoczy się historia, a możliwe są aż cztery zakończenia. Film staje się więc grą, w której użytkownik ma cztery ścieżki - jego wybory doprowadzą go do uzależnienia lub uchronią przed tym problemem. Ta edycja skupiała się na problemie uzależnienia od dopalaczy. Rozpropagowano również ok. 1000 gazetek profilaktycznych.

Poniesiony koszt kampanii – 6.642,00 zł

Organizacja profilaktycznych półkolonii w szkołach.

W 2023 roku we wszystkich szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sicienko odbyły się Gminne Półkolonie „Z profilaktyką na ty”, w których wzięło udział łącznie 174 dzieci. Zorganizowano dla nich szereg atrakcji jednocześnie rozwijających ich umiejętności interpersonalne, samoświadomość i utrwalające postawy wolne od uzależnień. Zajęcia odbywały się zarówno w szkołach, jak i na rozwijających wycieczkach do ciekawych miejsc. Celem organizacji półkolonii było stworzenie dzieciom warunki do ciekawego i aktywnego spędzania wolnego czasu, realizacja programów profilaktycznych, pomoc w przezwyciężeniu trudności rówieśniczych, dbałość o relacje z rówieśnikami, zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa i akceptacji. Pozytywny odzew oraz chęć kontynuowania przedsięwzięcia w kolejnych latach również przez pozostałe szkoły wskazuje na osiągnięcie założonych celów.

Poniesiony koszt półkolonii – 82.141,73 zł

Organizacja festynów i pikników rodzinnych.

W 2023 roku Gmina Sicienko organizowała szereg festynów i pikników rodzinnych, Majówka oraz Dożynki, podczas których sfinansowano dużą liczbę atrakcji dla całych rodzin i dzieci. Były zabawy i konkursy dla dzieci, atrakcje dla dorosłych, bezpłatne dmuchane zjeżdżalnie, pyszności kulinarne, malowanie twarzy, stoiska z balonami czy kąciki gdzie można było zobaczyć egzotyczne i te bardziej swojskie zwierzęta. Wszystkie atrakcje cieszyły się dużym powodzeniem wśród uczestników pikników.

Poniesione koszty – 20.244,25 zł

Organizacja profilaktycznych wycieczek, biwaków, formy aktywnego spędzania czasu.

W 2023 roku Gmina Sicienko organizowała i współorganizowała wiele wydarzeń, wyjazdów i biwaków profilaktycznych promujących wartości rodzinne oraz propagujących aktywne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież, z dala od używek, komputera i telefonu. Były to między innymi: wyjazd uczniów Szkoły Podstawowej w Wojnowie do Mielnia „Chcę być szczęśliwy” (21 dzieci), II Jakubowy Rodzinny Rajd Rowerowy promujący aktywność fizyczną oraz wartości rodzinne (ok. 200 uczestników w różnym wieku), wyjazd na „Rodzinną Strefę Aktywności” do Myślicinka (24 dzieci), IV Bieg Rodzinny Bez Przeszkód (ok. 100 uczestników), biwak drużyn harcerskich z terenu Gminy Sicienko (40 uczestników), czy festyn z okazji Dnia Dziecka połączony z pogadanką na temat kształtowania świadomości zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, komputera i smartfona (ok 70 dzieci).

Poniesione koszty – 17.612,11 zł

Program spotkań z osobami w okresie późnej dorosłości/w wieku senioralnym.

Działania profilaktyczne podjęte przez Gminę Sicienko w 2023 roku obejmowały nie tylko najmłodszych odbiorców. Do funkcjonującego na terenie Gminy Centrum Rozwoju i Opieki Seniora w Mochlu uczęszcza coraz więcej osób starszych korzystających ze wsparcia, edukacji i troski zapewnianej przez zespół terapeutów, opiekunów, pedagogów i psychologów. W ramach współpracy z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy Gmina Sicienko w 2023 roku przeprowadziła program spotkań z osobami uczęszczającymi do Centrum mający na celu nabywanie wiedzy i umiejętności z zakresu profilaktyki uniwersalnej z obszaru e-uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki uzależnienia seniorów od telewizora. Zajęcia prowadzone były w grupach oraz indywidualnie, miały formę warsztatów i obejmowały również zakres uzależnień od środków psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem alkoholu. Zastosowana została profilaktyka wejścia w uzależnienie krzyżowe: e-uzależnienie oraz uzależnienie od alkoholu. W zajęciach wzięły udział 23 osoby i objęły one około 200 odrębnych osobodziałań.

Koszt przeprowadzenia programu – 10.200,00 zł

Przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz badania dostępności napojów alkoholowych osobom o wyglądzie budzącym wątpliwości co do pełnoletności.

Szkolenie oraz badanie miało na celu zwrócenie sprzedawcom napojów alkoholowych szczególnej uwagi na ciężar spoczywającej na nich odpowiedzialności za dostęp do alkoholu przez osoby przed 18 rokiem życia. Badanie wykazało poprawę zachowań osób sprzedających w porównaniu z 2021 rokiem, jednak nadal występują przypadki sprzedania napoju alkoholowego osobie o wyglądzie budzącym wątpliwość co do pełnoletniości bez wylegitymowania jej dokumentem tożsamości.

Koszt przeprowadzenia Diagnozy – 3.500,00 zł.

PRACA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SICIENKU

Wójt Gminy Sicienko, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej GKRPA lub gminną komisją). Zgodnie z art. 4 ust. 4 ww. ustawy w skład gminnej komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki. W 2023 r. były to:

- Pani Anna Rudniak - Przewodnicząca GKRPA,
- Pani Magdalena Kieras - Wiceprzewodnicząca GKRPA,
- Pani Wiesława Strzelecka – członek,
- Pani Małgorzata Wojnowska – członek
- Pan Sebastian Lewandowski – członek od 14 marca 2023 r.

Działania komisji opierają się na rocznym planie pracy oraz regulaminie pracy. Z każdego posiedzenia sporządza się protokół oraz listę obecności. Posiedzenia robocze komisji zwołuje jej przewodniczący. Odbywają się one przynajmniej raz w miesiącu.

W roku 2023 GKRPA w Sicienku odbyła 14 posiedzeń.

Liczba wydanych postanowień w sprawie opinii do wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych – 5.

Prowadzenie postępowań w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego – 13 nowych postępowań Ponadto do Sądu skierowano 11 spraw.

Koszt wynagrodzenia GKRPA w roku 2023 (wraz z pochodnymi) wyniósł 31.028,83 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje i realizuje następujące zadania:

1) W zakresie podejmowanych działań mających na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych współuzależnionych GKRPA w Sicienku:

- dokonuje analizy potrzeb w tym zakresie,
- obsługuje Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Sicienku,

2) W zakresie udzielania osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- przyjmuje wnioski o zastosowanie leczenia,
- motywuje i zobowiązuje do podjęcia leczenia odwykowego,
- kieruje osoby uzależnione na badanie przez biegłego sądowego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- kieruje sprawy do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- podejmuje działania zmierzające zapobieganiu przemocy w rodzinie,
- kieruje osoby uzależnione i uwikłane w przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne.

3) W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych:

- inicjuje działania na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień (alkohol, narkotyki, przemoc, cyberprzemoc) wśród dzieci i młodzieży,
- inicjuje i prowadzi kampanie informacyjne skierowane do społeczności lokalnej,
- inicjuje i prowadzi kampanie informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży,
- inicjuje działania dla dzieci i młodzieży w zakresie konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu,

- podejmuje działania o charakterze edukacyjnym ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowane do dzieci i młodzieży oraz rodziców,
 - wspiera realizację pozalekcyjnych programów sportowych i socjoterapeutycznych,
 - inicjuje realizację we wszystkich szkołach programów profilaktyczno- wychowawczych;
- 4) **W zakresie podejmowania działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu:**
- prowadzi działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych,
 - może prowadzić kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż.

DANE FINANSOWE ZA 2023 ROK

Wydatki wg klasyfikacji budżetowej w ramach Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2023 (rozd. 85154):

Dział	Rozdział	Paragraf	Klasyfikacja	Wydatek
851	85154	2300	Dotacje dla Policji	6.396,00
851	85154	2330	Dotacje dla samorządu województwa	507,45
851	85154	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	3.613,27
851	85154	4120	Składki na Fundusz Pracy	364,56
851	85154	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	98.275,00
851	85154	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10.519,73
851	85154	4220	Zakup środków żywności	13.595,70
851	85154	4260	Zakup energii RPK	183,91
851	85154	4300	Zakup usług pozostałych	183.837,89
851	85154	4360	Opłaty usług telekomunikacyjnych w publicznej sieci	847,54
851	85154	4390	Ekspertyzy, analizy i opinie	5.550,92
851	85154	4410	Podróże krajowe służbowe	331,20
851	85154	4430	Różne opłaty i składki	1300,00
851	85154	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	171,00
Razem				331.683,17

ROZLICZENIE CAŁOŚCIOWE ŚRODKÓW:

Zestawienie wartości sprzedaży alkoholu za rok 2023, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

do 4,5%	4,5%-18%	powyżej 18%	SUMA całkowita
4.004.636,09 zł	1.048.187,25 zł	3 552 441,45 zł	8.583.664,79 zł

Dochody w 2023 r. 219.558,07 zł.

Nadwyżka z lat poprzednich 139.417,70 zł.

Środki do dyspozycji na 2023 r. 358.975,77 zł.

Wydatki 2023 r.:

Rozdz. 85154 331.683,17 zł.

Pozostała kwota na zadania z 2023 r. do realizacji w 2024 r. 27.292,60 zł

Dla porównania poprzedni rok:

Zestawienie wartości sprzedaży alkoholu za rok 2022, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

do 4,5%	4,5%-18%	powyżej 18%	SUMA całkowita
3 592 398,43 zł	706 784,02 zł	3 124 172,60 zł	7 423 355,05 zł

Dochody w 2022 r. 180.243,55 zł.

Nadwyżka z lat poprzednich 123.564,10 zł.

Środki do dyspozycji na 2022 r. 323.564,10 zł.

Wydatki 2022 r.:

Rozdz. 85154 218.252,18 zł.

Pozostała kwota na zadania z 2022 r. do realizacji w 2023 r. 105.311,92 zł.

PODSUMOWANIE

W 2023 roku udało się zrealizować wszystkie założenia Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Wspólne działanie wielu jednostek organizacyjnych umożliwiło organizację wielu przedsięwzięć na skalę całej gminy.

Zadania takie jak organizacja półkolonii profilaktycznych w szkołach czy program spotkań z osobami w wieku senioralnym zostały ponownie podjęte w jeszcze większym zakresie i okazały się sporym sukcesem pod kątem powrotu do normalności i odbudowywania relacji po długim okresie odizolowania, ale również pod kontem profilaktycznym stanowiąc świetny wzór spędzania wolnego czasu z dala od komputera, smartfona i używek.

Przygotowanie i przeprowadzenie Konferencji „Po stronie mocy, przemoc rówieśnicza i jej konsekwencje dla ucznia. Sposoby pomocy i przeciwdziałanie” okazało się świetną okazją do wymiany doświadczeń i pomysłów pomiędzy kadrą oświatową wszystkich szkół gminy Sicienko, a bardzo pozytywne komentarze oraz podziękowania uczestników biorących udział nie tylko w prelekcjach, ale również warsztatach, dowodzą, że było to wydarzenie potrzebne i wartościowe.

Podziękowania za zaangażowanie w działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Sicienko oraz działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w naszej gminie składam Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Kierownikowi GOPS i pracownikom tej instytucji, Dyrektorom i nauczycielom szkół gminnych, specjalistom zatrudnionym w ramach Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku, psychologom szkolnym, a także Policji.

Sporządziła: Klaudia Pikuła

Urząd Gminy w Sicienku, ul. Mrotecka 9, 86-014 Sicienko
tel. (52) 587 04 00, fax (52) 587 04 07, e-mail: gmina@sicienko.pl, www.sicienko.pl, www.bip.sicienko.pl